

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 369/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditsša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Denisou Veselou, Mierová 1, Veľký Krtíš, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 4 Up 422/2019 z 30. apríla 2020 a sp. zn. 4 Up 422/2019 z 15. októbra 2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ]

(ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 Up 422/2019 z 30. apríla 2020 a uznesením sp. zn. 4 Up 422/2019 z 15. októbra 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v pozícii žalovanej v upomínacom konaní proti žalobkyni, obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), o zaplatenie 9 165,06 eur s prísl. Okresný súd vydal na návrh žalobkyne platobný rozkaz sp. zn. 4 Up 422/2019 z 29. apríla 2019. Sťažovateľka podala proti tomuto platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor, ktorý bol napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 4 Up 422/2019 z 15. októbra 2019 odmietnutý (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí odporu“).

3. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu o odmietnutí odporu sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Up 422/2019 z 30. apríla 2020 tak, že sťažnosť zamietol a žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí sťažnosti“).

4. Sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou namieta, že rozhodnutím okresného súdu o odmietnutí odporu a následne aj rozhodnutím okresného súdu o zamietnutí sťažnosti došlo k porušeniu jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

5. Konkrétne sťažovateľka uvádza, že okresný súd formalistickým výkladom § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých

zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) odmietol ňou podaný odpor len z dôvodu, že nebol podaný na predpísanom elektronickom formulári. Uvádza, že v dobe podania odporu proti platobnému rozkazu nebolo možné odpor podať na elektronickom formulári, pretože stránka Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), ako aj portál verejných elektronických služieb súdnictva boli nefunkčné pre technický výpadok. Uvedený výpadok sťažovateľka nevedela preukázať a ani ho nezavinila, preto jedinou možnosťou pre ňu bolo podanie autorizovaného kvalifikovaného odporu, ktorý odoslala elektronicky.

6. Okrem toho sťažovateľka namieta, že platobný rozkaz nemal byť vôbec vydaný z dôvodu, že žalobkyňa riadne svoj návrh neodôvodnila, priložila k nemu iba vystavenú faktúru za vykonané dielo. Žalobkyňa neuhradila ani celú sumu vyrubenej súdnej poplatku, ale dodatočne ju súd výzvou z 20. decembra 2019 vyzval na doplatenie súdneho poplatku.

7. Sťažovateľka namieta aj spotrebiteľskú povahu vedeného sporu, pretože žalobkyňa vystupovala v pozícii podnikateľa v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a sťažovateľka je fyzickou osobou nepodnikateľom. V zmysle § 3 ods. 6 písm. d) zákona o upomínacom konaní ak sa uplatňuje nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, žalobca musí preukázať, že v posledných troch mesiacoch vyzval spotrebiteľa na jeho úhradu. Žalobkyňa k návrhu na vydanie platobného rozkazu pripojila upomienku, no nedoložila žiadne potvrdenie o jej doručení sťažovateľke. Okrem toho v zmysle § 4 ods. 6 zákona o upomínacom konaní ak sa uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, k návrhu sa musí pripojiť aj spotrebiteľská zmluva, čo v prípade sťažovateľky nebolo splnené, okresný súd mal podľa jej mienky vyzvať žalobkyňu na doplnenie návrhu a v prípade nedoplnenia návrhu mal návrh na vydanie platobného rozkazu odmietnuť.

8. Sťažovateľka namieta aj nedoručenie tlačíva na podanie odporu proti platobnému rozkazu, čím bolo zásadným spôsobom zasiahnuté do jej práva na spravodlivý súdny proces, pretože podľa jej tvrdení okresný súd akceptuje podanie odporu iba prostredníctvom formulára, či už ide o podanie listinné alebo elektronické.

9. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal jej ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a zároveň rozhodol o odklade vykonateľnosti platobného rozkazu sp. zn. 4 Up 422/2019 vydaného okresným súdom 29. apríla 2019.

10. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie žiada, aby ústavný súd vo veci rozhodol nálezhom tak, že vysloví porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozhodnutím okresného súdu o odmietnutí odporu a rozhodnutím okresného súdu o zamietnutí sťažnosti, napadnuté rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí odporu a rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí sťažnosti zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9

neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

16. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

20. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

21. Podstatou podanej ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie sťažovateľkinho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozhodnutím okresného súdu o odmietnutí odporu a rozhodnutím okresného súdu o zamietnutí sťažnosti z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie platobného rozkazu, okresný súd nezohľadnil povahu sporu ako sporu spotrebiteľského, formalistickým výkladom zákona o upomínacom konaní odmietol sťažovateľkou podaný odpor, pričom nezohľadnil ňou tvrdenú nefunkčnosť a nedostupnosť elektronických služieb poskytovaných na stránkach ministerstva spravodlivosti. Okresný súd ju podľa jej názoru nesprávne poučil o možnostiach podania odporu, k vydanému platobnému rozkazu nepriložil aj formulár na podanie odporu proti tomuto rozhodnutiu, čím zasiahol do jej práva na spravodlivé súdne konanie. Obe napadnuté rozhodnutia okresného súdu sa podľa sťažovateľky nedostatočným spôsobom vysporiadali s jej argumentáciou

týkajúcou sa nesplnenia podmienok na vydanie platobného rozkazu. Zároveň sťažovateľka namieta, že okresný súd v rozpore so zásadou rovnosti strán konania vyzval žalobkyňu na doplatenie súdneho poplatku po vydaní platobného rozkazu, pričom v zmysle § 7 ods. 1 zákona o upomínacom konaní jedným z predpokladov na vydanie platobného rozkazu je splnenie poplatkovej povinnosti.

III.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozhodnutím okresného súdu o odmietnutí odporu

22. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu o odmietnutí odporu je uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom, pričom v zmysle § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) je proti nemu prípustná sťažnosť, o ktorej bude rozhodovať sudca.

23. Sťažovateľka využila možnosť podať proti rozhodnutiu okresného súdu o odmietnutí odporu sťažnosť. O podanej sťažnosti rozhodol okresný súd konajúci prostredníctvom sudcu napadnutým uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti.

24. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd [čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01)].

25. Vo vzťahu k uplatňovaniu spomínaného princípu subsidiarity judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09).

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu okresného súdu o odmietnutí odporu vydaným vyšším súdnym úradníkom konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

27. Sťažovateľka využila dostupný prostriedok nápravy a proti rozhodnutiu okresného súdu podala sťažnosť. Okresný súd konajúci prostredníctvom sudcu o sťažnosti sťažovateľky rozhodol tak, že ju zamietol. Ochrana ústavných práv sťažovateľky jej bola poskytnutá okresným súdom, ktorý v rámci svojej rozhodovacej činnosti bol viazaný ústavou a dohovorom a primerane ich aj aplikoval.

28. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu okresného súdu o odmietnutí odporu podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozhodnutím okresného súdu o zamietnutí sťažnosti

29. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade

a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 209/05).

30. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 36 ods. 1 listiny a obsahom práva podľa čl. 6 dohovoru nie je zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne (IV. ÚS 195/07, II. ÚS 7/97).

31. Zohľadňujúc uvedené závery judikatúry ústavného súdu musí ústavný súd skonštatovať, že v napadnutom rozhodnutí okresného súdu o zamietnutí sťažnosti nevzhladol žiadne vybočenie z ústavnoprávnych požiadaviek kladených na zachovávanie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

32. Za najzásadnejšie námietky uvádzané sťažovateľkou ústavný súd považoval ňou tvrdené prehliadnutie charakteru vedeného sporu ako sporu spotrebiteľského a z toho následne vyplývajúce splnenie požiadaviek na vydanie platobného rozkazu a nesplnenie si poučovacej povinnosti vo vzťahu k formálnym náležitostiam podania odporu proti platobnému rozkazu.

33. Sťažovateľka údajný spotrebiteľský vzťah medzi žalobkyňou a ňou nenamietala v odpore podanom proti platobnému rozkazu, ale až v podanej ústavnej sťažnosti,

napadnuté rozhodnutie sa tejto otázke vôbec nevenuje, pričom sťažovateľka nenamieta, že by sa okresný súd opomenul s touto okolnosťou vysporiadať.

34. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu bolo zrejmé, že žalobkyňa svoj nárok neopiera o spotrebiteľskú zmluvu. Išlo o nárok, ktorý vznikol z dôvodu zhodnotenia nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, resp. jej zosnulého manžela ako jej právneho predchodcu, ktorú z titulu zmluvy o budúcej zmluve mala sťažovateľka previesť na žalobkyňu, pričom sa tak nestalo a uvedenú nehnuteľnosť previedla podľa tvrdení žalobkyne na tretiu osobu. Žalobkyňa preto od žalovanej žiadala úhradu vynaložených prostriedkov. Uvedený popísaný zmluvný vzťah nemožno vyhodnotiť ako spotrebiteľský, pretože žalobkyňa ako obchodná spoločnosť nevykonávala činnosť v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ale vykonávala práce na nehnuteľnosti z dôvodu predpokladaného nadobudnutia vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti, išlo teda o činnosť súvisiacu so správou majetku.

35. Okresný súd doručil sťažovateľke platobný rozkaz spolu s poučením: „*Súd odmietne odpor, ktorý bude podaný oneskorene, bez vecného odôvodnenia, neoprávnenou osobou alebo bude podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov.*“

36. V zmysle § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní ak sa odpor podáva elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu. Ďalej podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní.

37. Možno konštatovať, že okresný súd konal v súlade s platnou právnou úpravou a sťažovateľka bola vopred riadne poučená o následkoch nepodania odporu podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní.

38. Pokiaľ ide o námietku nedoručenia formulára na podanie odporu spolu s platobným rozkazom, okresný súd v napadnutom rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti uviedol, že sťažovateľka nepreukázala, že jej formulár na podanie odporu nebol doručený, a zo spisového materiálu vyplynulo, že súd formulár doručil spolu s platobným rozkazom. Povinnosť doručiť spolu s platobným rozkazom aj formulár na podanie odporu vyplýva aj z § 9 ods. 1 zákona o upomínacom konaní.

39. Samotná skutočnosť, že okresný súd spolu s platobným rozkazom údajne nedoručil sťažovateľke aj formulár na podanie odporu, nemôže bez ďalšieho znamenať porušenie jej práva na súdnu ochranu, pretože aj keď v zmysle § 9 ods. 1 zákona o upomínacom konaní okresný súd túto povinnosť má a aj poučenie dané okresným súdom obsahuje formuláciu, že „... odpor podajte na tlačive, ktoré Vám bolo doručené spolu s platobným rozkazom...“, je vhodné zohľadniť aj ďalší text poučenia: „... odpor môžete podať na predpísanom elektronickom formulári, ktorý je dostupný na webovej stránke...“, pričom uvádza konkrétny odkaz na stránku, kde sa uvedený formulár nachádza. Je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľka podala odpor prostredníctvom svojho právneho zástupcu, advokáta, a to elektronicky, teda objektívne mala možnosť tento formulár vyhľadať, prípadne mohla podať odpor listinne bez toho, aby musela využiť tlačivo na podanie odporu.

40. Námietka o dočasnej nefunkčnosti elektronických služieb poskytovaných ministerstvom spravodlivosti nebola bližšie zdôvodnená ani preukázaná a je vecou bdelosti advokáta, ktorý poskytuje právne služby za odplatu ako výkon svojho povolania, aby jednak podanie odporu neponechával na posledný možný moment jeho podania, keďže je vylúčené, aby nedostupnosť elektronických služieb trvala počas celej zákonnej lehoty na podanie odporu (15 dní) a je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že v zmysle zákona o upomínacom konaní odpor možno podať aj listinne poštou, resp. osobne do podateľne súdu bez toho, aby sa vyžadovalo splnenie podmienky použitia určeného formulára. Táto okolnosť nemusela byť sťažovateľke ako fyzickej osobe úplne zrejmá, avšak od advokáta sa vyžaduje vyššia miera poznania právnych predpisov najmä v ich súvislostiach. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí o zamietnutí sťažnosti správne uviedol, že zo žiadneho ustanovenia právneho

predpisu a ani z poučenia uvedeného vo vydanom platobnom rozkaze nevyplýva, že odpor nemožno podať v listinnej podobe bez použitia tlačiva na podanie odporu.

41. Možno teda uzavrieť, že odpor podaný sťažovateľkou prostredníctvom advokáta bol odmietnutý preto, lebo nebol podaný prostredníctvom na to určeného formulára, ktorého použitie sa vyžaduje, ak sa odpor podáva elektronicky. Táto podmienka vyplýva explicitne z § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní a rovnako vplynula aj z poučenia daného okresným súdom. Okresný súd konal v rámci znenia a uvedené ustanovenie vykladal doslovne. Iný výklad by bol výkladom contra legem, čo z hľadiska ústavnoprávneho nie je žiaduce. Sťažovateľka zároveň mala objektívnu možnosť riadne uplatniť svoje procesné práva, t. j. podať odpor, a bolo na jej zvážení, akou formou tak učiní.

42. Sťažovateľka hodnotí výzvu súdu na zaplatenie súdneho poplatku po vydaní platobného rozkazu ako porušenie princípu rovnosti strán. Ústavný súd poukazuje na § 11c ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého ak poplatková povinnosť z návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní nie je splnená celkom do 15 dní od podania návrhu, na návrh sa neprihliada, o čom súd poplatníka upovedomí; ustanovenie § 10 sa nepoužije.

43. Okresný súd nepostupoval podľa uvedeného ustanovenia, ale platobný rozkaz aj napriek nesplneniu poplatkovej povinnosti v plnej výške vydal. Nesplnenie poplatkovej povinnosti je tzv. vadou konania, ktorá ale nemá povahu vady neodstrániteľnej. Vydanie platobného rozkazu aj napriek nesplneniu poplatkovej povinnosti v plnej výške nezaťažuje vydané rozhodnutie takou vadou, pre ktorú by bolo potrebné vydané rozhodnutie zrušiť. V okolnostiach prípadu žalobkyňa bola zaviazaná na úhradu súdneho poplatku vo výške 274,50 eur, pričom pred vydaním platobného rozkazu uhradila sumu vo výške 247,50 eur, rozdiel predstavoval sumu 27 eur. Vzhľadom na uvedené mohlo ísť aj o chybu v písaní pri zadávaní platobného príkazu. Žalobkyňa na výzvu súdu súdny poplatok doplatila.

44. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že z hľadiska zaručenia práva na súdnu ochranu ústavný súd nezistil žiadne porušenie označených práv sťažovateľky, preto prípadný zásah do majetkovej sféry sťažovateľky vykonávaný na základe exekučného titulu (platobného rozkazu) vydaného v súlade s platnými právnymi predpismi nemožno hodnotiť ako porušenie základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku.

45. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím okresného súdu o zamietnutí sťažnosti a obsahom základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

46. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júla 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu